

Checklist pre autorov:

Čo si pripraviť pred spoluprácou s grafickým dizajnérom knihy

SPOLUPRÁCA S GRAFICKÝM DIZAJNÉROM NEMUSÍ BYŤ ZDĹHAVÁ ANI CHAOTICKÁ. VÄČŠINA PROBLÉMOV PRI TVORBE KNIHY NEVZNIKÁ KVÔLI DIZAJNU SAMOTNÉMU, ALE KVÔLI NEPRIPRAVENOSTI NA ZAČIATKU PROCESU. TENTO CHECKLIST POMÔŽE AUTOROM SPRÁVNE POCHOPÍŤ, ČO MAJÚ MAŤ VYRIEŠENÉ EŠTE PREDTÝM, NEŽ OSLOVIA GRAFICKÉHO DIZAJNÉRA – A PREČO NA TOM ZÁLEŽÍ.

1. FINALIZOVANÝ TEXT

Grafický dizajn knihy sa nerobí „na nehotový text“.

Autor by mal mať:

- text po jazykovej a ideálne aj redakčnej úprave,
- jasne uzavretý rozsah (približný počet normostrán),
- vyriešenú štruktúru kapitol.

Ak text ešte nie je finálny, dizajnér by o tom mal vedieť hneď – nie až počas sadzby.

2. JASNÝ ÚČEL KNIHY

Dizajn závisí od toho, na čo má kniha slúžiť.

Autor by si mal vedieť odpovedať:

- Je kniha komerčná alebo odborná?
- Má budovať autorovu značku alebo slúžiť ako produkt?
- Kto je cieľový čitateľ?

Bez tohto kontextu je dizajn len hádanie.

3. FORMÁT A SPÔSOB VYDANIA

Základné rozhodnutia výrazne ovplyvňujú dizajn aj technickú prípravu.

Potrebné je ujasniť:

- tlačaná kniha, e-book alebo kombinácia,
- približný formát (A5, B5, atyp),
- spôsob vydania (vydavateľstvo vs self-publishing).

Tieto informácie šetria čas aj rozpočet.

4. ROZSAH SPOLUPRÁCE

Autor by mal vedieť, čo od dizajnéra očakáva.

Napríklad:

- len obálku,
- len vnútornú sadzbu,
- kompletný dizajn knihy,
- prípadne aj dohľad nad tlačou.

Nejasný rozsah = nejasná cena a nespokojnosť na oboch stranách.

5. VIZUÁLNE REFERENCIE (NIE ZADANIE)

Referencie pomáhajú, ak sú použité správne.

Autor môže pripraviť:

- 3–5 kníh, ktoré sa mu páčia,
- stručné vysvetlenie, čo ho na nich oslovuje,
- informáciu, čomu sa chce vyhnúť.

Referencie nie sú návod, ale komunikačný nástroj.

6. ROZPOČET A ČASOVÝ RÁMEC

Aj orientačné údaje sú lepšie než žiadne.

Autor by mal mať:

- predstavu o rozpočte (rozsah, nie presnú sumu),
- približný termín vydania,
- informáciu, či je termín fixný alebo flexibilný.

Dizajn knihy je proces, nie expresná služba.

7. TECHNICKÉ OČAKÁVANIA

Nie každý autor potrebuje poznať technické detaily, ale mal by vedieť:

- kde sa bude kniha tlačiť (ak je to známe),
- či má tlačiareň vlastné špecifikácie,
- či potrebuje aj digitálne výstupy.

Tieto informácie ovplyvňujú nastavenie sadzby aj exporty.

8. OTVORENOSŤ ODBORNÝM ODPORÚČANIAM

Grafický dizajn knihy je odborná disciplína.

Dobrá spolupráca predpokladá:

- ochotu počúvať argumenty,
- pochopenie, že dizajn nie je len vec vkusu,
- dôveru v proces.

Najlepšie knihy vznikajú vtedy, keď autor a dizajnér pracujú ako partneri.

**ČÍM LEPŠIE JE AUTOR PRIPRAVENÝ,
TÝM KVALITNEJŠÍ JE VÝSLEDOK.**

TENTO CHECKLIST NIE JE BYROKRATICKÁ PREKÁŽKA, ALE NÁSTROJ, KTORÝ ŠETRÍ ČAS, PENIAZE A FRUSTRÁCIU A OBOCH STRANÁCH

AK AUTOR TIETO BODY ZVLÁDNE EŠTE PRED PRVÝM KONTAKTOM S DIZAJNÉROM, SPOLUPRÁCA SA MÔŽE SÚSTREDIŤ NA TO PODSTATNÉ – NA KNIHU AKO FUNKČNÝ, ČITATEĽNÝ A PROFESIONÁLNY CELOK.